

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Givet 1 (6)
29.09.2021
Liggarnummer
418
Diarienummer
46/1/20

Ärende Besvär som gäller fastställande av plan för friluftsled

Ändringssökande [REDACTED]

Beslut som överklagas

Helsingfors förvaltningsdomstol 20.11.2019 nr 19/0761/5

Ärendets tidigare handläggning

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (*NTM-centralen*) har med sitt beslut 10.10.2018 (nr UDELY/7669/2018) fastställt en plan för en friluftsled mellan Håkansböle idrottspark – Sibbo storskogs nationalpark.

NMT-centralen har i sitt beslut ansett att det för den allmänna friluftsverksamheten är av vikt att färdsele för dem som idkar friluftsliv i enlighet med planen för friluftsleden leds genom de fastigheter som befinner sig i området. Den planerade friluftsledens sträckning spjälkar inte fastigheterna så att skogs- och lantbruket på dem avsevärt försvåras. Användningen av friluftsleden för friluftsverksamhet på det sätt som avses i planen åsamkar inte fastigheterna betydande olägenhet.

Förvaltningsdomstolens avgörande

Förvaltningsdomstolen har med sitt överklagade beslut bland annat avslagit [REDACTED] besvär över Nylands NTM-centrals beslut.

Förvaltningsdomstolen har angett följande skäl för sitt beslut:

Enligt 1 § 1 mom. i lagen om friluftsliv skall, om det för den allmänna friluftsverksamheten är av vikt att färdsele för dem som idkar friluftsliv

ledes genom en fastighet, och åsamkas icke fastigheten betydande olägenhet av detta, från fastigheten upplåtas ett område att användas såsom friluftsled.

Enligt 42 § 2 mom. i markanvändnings- och bygglagen ska myndigheterna, när de planerar åtgärder som gäller områdesanvändningen och beslutar att vidta sådana åtgärder, se till att åtgärderna inte försvårar genomförandet av generalplanen.

Den med NTM-centralens besvärskastade beslut fastställda planen för en friluftsled mellan Håkansböle idrottspark – Sibbo storskogs nationalpark sträcker sig över Vanda stads och fyra privatägda fastigheters (92-420-12-19, 92-420-12-18, 92-420-5-6 ja 92-420-5-53) områden norr om Sottungsbyvägen. Friluftsleden följer till sin sträckning Sottungsbyvägen ca 960 meter. Friluftsleden är till största delen tre meter bred, stenmjölsbelagd, upplyst och vinterunderhållen.

Planen ingår i utvecklingsprojektet för Sibbo storskogs nationalpark och utvecklandet av de leder som går till nationalparken. Syftet med projektet har varit att främja nationalparkens närhet till fots. Från Håkansböle förutsätter gång till nationalparken för tillfället gång längs med den livligt trafikerade Sottungsbyvägens vägren.

På området är Vanda generalplan 2007 i kraft. Sottungsby har i planen betecknats område som är betydelsefullt med tanke på landskapet och bybild. I generalplanen är friluftsleden placerad på område för närrecreation (VL), jordbruksområde (MT) och friluft- och strövområde (VR). För området har i generalplanen gjorts en regional friluftsledsreservering.

På den av [REDACTED] ägda fastighetens 92-420-12-19 område är leden 3 meter bred och går 330 meter längs med kanten av en täckdikad åker bredvid Sottungsbyvägen. Ledens område är i Vanda generalplan 2007 jordbruksområde (MT).

Under planeringen av leden har ett alternativ att dra leden söder om Sottungsbyvägen varit framme. Med den södra sträckningen skulle ledens höjdnivå hållas lägre i förhållande till Sottungsbyvägen och man kunde undvika att bygga ett asfalterat avsnitt. Den södra sträckningen skulle ändå förutsätta att leden delvis går nära stranden och att bäcken flyttas.

Förvaltningsdomstolen konstaterar att förvaltningsdomstolen i samband med besvaren undersöker endast om planen för friluftsleden är lagenlig. Förvaltningsdomstolen har inte behörighet att pröva besvärgrunder som anknyter till planens ändamålsenlighet, såsom det om en till sitt innehåll annorlunda plan för friluftsleden hade varit bättre.

Anläggandet av den ifrågavarande friluftsleden är viktigt för den allmänna friluftsverksamheten på det sätt som lagen om friluftsliv avser. Frågan i förvaltningsdomstolen gäller om den har kunnat sträckas att gå via ändringssökandens fastighet. Enligt beslutet går leden på ändringssökandens fastighet längs med åkerkanten bredvid Sottungsbyvägen. I lagen om friluftsliv ingår inga bestämmelser om att en friluftsled i första hand ska anläggas på av kommunen ägd mark. I detta fall har friluftsleden inom de valda premisserna letts genom fastigheten så att möjligast lite betydande olägenhet eller skada uppstår. Friluftsleden är inte lagstridig heller på den grunden att den till sin sträckning huvudsakligen följer Sottungsbyvägen. Med beaktande av att generalplanen är allmänt hållen försvårar friluftsledens sträckning inte planens genomförande trots att leden delvis går längs med en åker på ett jordbruksområde. Följaktligen kan man inte anse att leden åsamkar ändringssökanden betydande olägenhet enligt lagen om friluftsliv.

Till den del ändringssökanden i sina besvär hänvisar till möjliga olägenheter för och skador på åkerns täckdikning konstaterar förvaltningsdomstolen att staden har meddelat att den ersätter de skador på åkerns täckdikessystem som eventuellt uppstår i samband med friluftsledens byggarbeten. Ersättningsbeloppen och utbetalningen av dem fastställs i friluftsledsförrättningen.

Fastställandet av planen för friluftsleden uppfyller förutsättningarna enligt lagen om friluftsliv. Det finns inte skäl att ändra NTM-centralens beslut.

Med beaktande av avgörandet i ärendet är det inte oskäligt att ändringssökanden får bära sina egna rättegångskostnader.

Rättsnormer som förvaltningsdomstolen har tillämpat

Lagen om friluftsliv 7 §

Markanvändnings- och bygglagen 35 § 1 och 2 mom.

Förvaltningsprocesslagen 51 § 2 mom. och 74 § 1 mom.

Handläggning i högsta förvaltningsdomstolen

■■■■■■■■■■ har i sina besvär yrkat att förvaltningsdomstolens beslut upphävs och att hennes yrkande gällande upphävande av och undanröjande av Nylands NTM-centrals beslut om fastställande av plan för friluftsled bifalls. Hon har yrkat att Vanda stad åläggs att ersätta hennes rättegångskostnader i ärendet med laga ränta.

Ändringssökanden har motiverat sina besvär på bland annat följande sätt:

Enligt 1 § i lagen om friluftsliv är ändamålet med friluftsleder att dessa skall tjäna den allmänna friluftsverksamheten. Staden har i sin planering utgått från att friluftsleden skall ersätta en lätt trafikled. Detta styrks av den omständigheten att friluftsleden placeras intill en allmän landsväg. Längs allmänna landsvägar bör anläggas lätta trafikleder såsom gång- och cykelbanor om trafikförhållandena det kräver. Friluftsleder kan inte i denna bemärkelse ha någon ersättande funktion för lätta trafikleder.

Anläggande av friluftsleden på [REDACTED] markområde föranleder betydande olägenhet i form av inkomstbortfall, värdeminskning och direkta skador på täckdikningsanläggningen. Vanda stad har möjlighet att anlägga friluftsleden på sitt eget område på södra sidan om Sottungsbyvägen vilket i sig inte förorsakar någon olägenhet för staden.

Av NTM-centralens beslut framgår att friluftsledens belastning på fastigheten Myrbacka II skulle utgöra ca 990 kvadratmeter. Bedömningen är dock missvisande eftersom den anger enbart friluftsledens direkta vägyta. Friluftsledens byggande enligt planen kommer att kräva totalt ca 2 900 kvadratmeter av fastighetens område, vilket framgår av planritningen. Fastighetens totalareal är 12,1 hektar och den består av två olika skiften. Ifrågavarande odlingsskifte där leden planeras är ca fem hektar. Förvaltningsrätten har helt nonchalerat denna felbedömning av NTM-centralen.

Vanda stad har i sitt utlåtande yrkat att besvären förkastas som ogrundade och till stöd för sina yrkanden anfört bland annat följande:

Ur besvären framgår inget sådant nytt som skulle förutsätta en granskning av planen för friluftsleden. Anläggandet av friluftsleden åsamkar inte betydande olägenhet för den fastighet ändringssökanden äger. Vanda stad har lovat att på sin bekostnad reparera och komplettera täckdikessystemet som eventuellt skadas i samband med friluftsledens byggarbeten, så inte heller till den delen bedöms användningen av fastigheten åsamkas betydande olägenhet.

NTM-centralen i Nyland har i sitt utlåtande hänvisat till det som tidigare angivits i ärendet och yrkat att besvären förkastas. Med tanke på friluftsledens sträckning på fastigheten Myrbacka II och området reserverat för dess genomförande förorsakar friluftsleden inte betydande olägenhet.

[REDACTED] har gett ett genmäle.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen har prövat ärendet. Besvären avslås. Förvaltningsdomstolens beslut ändras inte. ■■■■■ yrkande på ersättning för rättegångskostnader avslås.

Skälen till högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Med beaktande av de skäl och bestämmelser som förvaltningsdomstolen har angett till stöd för sitt beslut, yrkandena i högsta förvaltningsdomstolen och utredningen i ärendet finns det inte skäl att ändra förvaltningsdomstolens beslut.

Med beaktande av utgången i ärendet samt 95 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden får ■■■■■ själv bära sina rättegångskostnader i högsta förvaltningsdomstolen.

Det alle, som vederbör, till efterrättelse länder.

Högsta förvaltningsdomstolen:

Eija Siitari
justitieråd

Mika Seppälä
justitieråd

Tuomas Kuokkanen
justitieråd

Taina Pyysaari
justitieråd

Robert Utter
justitieråd

Pekka Kemppainen
Föredragande, referendarieråd

Distribution

Beslut [REDACTED], rättegångsavgift 510 euro
Avskrift Helsingfors förvaltningsdomstol
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
Vanda stad / Tekniska nämnden

Bevisa rätt dokumentet

Avdelningssekreterare Henriika Sookari